

der en gang var fastlagt. En mand, der er blevet civilingeniør for 30 år siden, er stadig civilingeniør, uanset uddannelsen og eksamen er ændret fundamentalt siden.

Forskellen på de to slags mestre vil i hovedsagen blive den, at de, der er mestre uden prøve, har bestået den rent praktiske prøve, det er at drive virksomhed, og har måttet betale langt dyrere „skolepenge“ end dem, der har bestået mesterprøven.

3. afsnit under punkt 116 synes at være selvmodsigende, idet man i den første del af punktet hævder, at en alt for let mesterprøve ikke vil være tilstrækkelig begrundelse for nogen forrettigheder med hensyn til erhvervelse af mesterbetegnelsen, medens man i den sidste del af afsnittet hævder, at man heller ikke kan gøre prøven svær, da man så begrænser mulighederne for at kunne erhverve mesterbetegnelsen.

Ud over disse bemærkninger til næringslovskommissionens betænkning vil jeg ganske kort uddybe det fremsendte skriftlige materiale.

Ad 1. Håndværksrådet mener ikke, at en obligatorisk mesterprøve er en begrænsning, men kun en nødvendig ajourføring af kravene til mesterbetegnelsen.

Ad 2. Retten til at oplære lærlinge er fastsat i lærlingeloven, og der forlanges andet og mere end faglig oplæring. Ved ændring af næringsloven vil betingelserne i lærlingeloven ikke ændres.

Ad 3. I de sidste år har selv gamle og ret konservative laug som Københavns Tømmerlaug og Københavns Murer- og Stenhuggerlaug optaget ikke-faglærte. Således er det gået inden for en lang række laug og centralforeninger, idet man hellere ser virksomhederne inden for laugene til drøftelse af faglige problemer end udelukker dem på grund af manglende faglig oplæring hos lederen.

På side 109, sidste punktum i næstsidste afsnit, nævner monopoltilsynet malerfaget som en organisation, der kun optager faglærte mestre. Ved at gennemgå telefongangbogen, hvor malerfagets udøvere er opdelt i malermestre og malere, er det konstateret, at 35 malere, d. v. s. udøvere af malerfaget, der ikke har ret til mesterbetegnelsen, er

medlemmer af Københavns Malerlaug. Samtidig har man optalt, at 472 malermestre ikke er medlemmer af Københavns Malerlaug, der i henhold til Arbejdsgiverforeningens årbog 1965-66 har i alt 781 medlemmer. Altså omkring 40 pct. af mestrene står uden for laugene. Denne optælling viser dels, at man, modsat det af monopoltilsynet opgivne, også optager ikke-faglærte, og dels, at betydningen af medlemskabet i malerlaugene ikke er forbundet med en „væsentlig interesse“ for enhver „selvstændig håndværker“. Dette sidste er et direkte citat fra monopoltilsynets skrivelse side 111, første spalte.

Ad 4. Udviklingen er i de sidste år gået derhen, at fagene går bort fra prislister og overlader prisberegningen til den enkelte mester. Det har i mange år været således, at ingen organisation af betydning har undladt årligt at afholde kalkulationskurser, kurser i prisberegning m. v. Man er altså netop gået den vej, som monopoltilsynet anbefaler.

Siden næringslovskommissionen har afsluttet sit arbejde, er der sket ting af betydning, som måske ville have ændret kommissionens indstilling til spørgsmålet om obligatorisk mesterprøve.

For det første er der, som nævnt i vor skrivelse under punkt 5, sket officiel anerkendelse af Håndværksrådets mesterskoler. Tilgangen til de kurser, der første gang er begyndt under de tekniske skoler pr. 1. oktober i år, har været ganske uventet stor, idet der har tilmeldt sig 500 mestre og svende på de 19 tekniske skoler, hvor undervisningen foreløbig foregår. En lang række tekniske skoler har været interesserede i undervisningen, men har endnu ikke kunnet skaffe lærerkræfter, men vi regner med, at op mod 50 tekniske skoler med tiden vil kunne påtage sig denne undervisning.

Der er altså herefter ingen grund til bekymring om tilstrækkelig tilgang til de nye mesterprøver.

Ved malersvendenes kongres i år har forbundsformand Agnar Christensen udtalt, at der var for mange dårlige mestre, og at det var alt for let at blive mester. Denne udtalelse har Håndværksrådet taget som udtryk for, at der er nye tanker på vej inden for svendenes kreds.